

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 236: Trì Giới Có Thể Buông Xả Ham Muốn Của Thế Gian, Tu Phước Có Thể Buông Xả Tiền Tài Của Chính Mình. Dùng Tài, Pháp, Vô Úy Bồ Thái Cho Người, Chính Là Tu Bát Nhã, Bắt Tay Từ Việc Trì Giới Tu Phước

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 017)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Trì giới năng xả thế gian chi dục, tu phước năng xả tự kỷ chi tài. Dĩ tài, pháp, vô úy thí chi ư nhân, chính thị tu Bát Nhã tức tại trì giới tu phước hạ thủ.】

(Dịch nghĩa: Trì giới có thể buông xả ham muốn của thế gian, tu phước có thể buông xả tiền tài của chính mình. Dùng tài, pháp, vô úy bố thí cho người, chính là tu Bát Nhã, bắt tay từ việc trì giới tu phước.)

Chúng ta hãy xem đoạn này. Phía trước đã nói qua, người trì giới nhất định là người thiếu dục tri túc (ít ham muốn, biết đủ). Thiếu dục tri túc, đối với đủ loại hưởng thụ của thế gian họ đều có thể buông xuống được, thật ra mà nói đây mới là người thực sự có phước. Một người khi đến tuổi trung niên về sau, sẽ chiêm nghiệm được sâu sắc rằng, phước báo chân thật chính là thân tâm khỏe mạnh, đời sống vui vẻ, đây mới là phước báo chân chính. Phước báo quyết định chẳng phải là có tiền tài, có địa vị. Người thế gian đã nhìn sai rồi, cho rằng có tiền tài là có phước, có địa vị là có phước, kỳ thực chẳng phải vậy. Một đời nếu như sống mà không vui vẻ, dù cho có tiền tài, giàu mà không vui (phú nhi bất lạc), thì ngược lại chẳng bằng nghèo mà vui (bần nhi lạc), cuộc đời của người đó có giá trị, có ý nghĩa hơn nhiều. Điều này cần phải có trí huệ tương đối mới có thể quan sát nhận ra được.

Từ đó có thể biết, người xưa thường nói “nghèo mà vui”, đó gọi là hưởng “thanh phước”, thanh phước thì cao thượng! Ở trong chốn hồng trần hưởng thụ ngũ dục lục trần thì gọi là “hồng phước”, cái phước của hồng trần. Hồng phước

thì không có cái nào là không bị ô nhiễm, thân và tâm đều bị ô nhiễm. Nói cách khác, cái phước đó tuy là hưởng rồi, nhưng thân tâm đều chẳng khỏe mạnh, đây chính là điều chúng ta thường nói: cái giá mà họ phải trả quá lớn, quá đắt, quả thật không cân xứng chút nào. Người thật sự biết hưởng phước, thật sự biết sống, thì thân tâm thanh tịnh, không lo âu, không vướng bận, không vọng tưởng, không phiền não. Người này sống đời sống của thần tiên, trong cửa Phật chúng ta gọi là đời sống của Phật Bồ Tát, đây mới là hạnh phúc mỹ mãn chân thật. Chúng ta cần phải thấu hiểu đạo lý này, liễu giải sự thật chân tướng, đối với ngũ dục lục trần của thế gian quyết định không truy cầu. Huống hồ Thế Tôn ở trong kinh Đại Thừa đã giảng giải rõ ràng như thế, thấu triệt đến như thế: tất cả đều là giả, duyên tụ duyên tán, “đương thể tức không, liễu bất khả đắc” (ngay thể là không, trọn chẳng thể được).

Người trì giới thì làm được. Người trì giới căn lành vô cùng sâu dày, sinh ở thời đại này mà họ hoan hỷ thủ pháp (giữ phép tắc), nguyện ý giữ quy củ, sống đúng theo khuôn phép, đây chính là người trì giới. Tu phước, thật ra mà nói đó cũng là đại trí huệ, chính là tương ưng với việc tu Bát Nhã. Bát Nhã là trí huệ chân thật. Phước phải cùng hưởng với đại chúng, đây là phước báo chân chính, đây là phước báo chân thật. Tuyệt đối không thể độc hưởng, người một nhà độc hưởng, một tập đoàn độc hưởng đều không được, phải cùng hưởng với tất cả chúng sanh, người này phước báo mới lớn, cái phước báo này mới gọi là phước báo chân thật. Trong thế gian chúng ta nhìn thấy những người phú quý: Phú, là họ sở hữu tiền tài; Quý, là họ đạt được địa vị. Loại quả báo này đều là do tu thiện tích đức nhiều đời nhiều kiếp mà có được, không phải ngẫu nhiên. Tu tích một đời, hai đời thì không đạt được, quả báo không thù thắng đến như vậy, cho nên đây là sự tích lũy của nhiều đời nhiều kiếp. Tình hình này chỉ có Phật nhãn mới nhìn thấy rõ ràng.

Phật đưa ra lời cảnh cáo cho chúng ta, ngay trong kinh Kim Cang, Phật cũng nói rất rõ ràng: “Bồ Tát tu phước bất ứng thọ phước đức” (Bồ Tát tu phước chẳng nên thọ hưởng phước đức). Nghĩa là, Thế Tôn dạy bảo Bồ Tát cần phải tu phước nhưng không nên hưởng phước, đây là trí huệ chân thật. Vì sao vậy? Chúng ta hãy quan sát thật kỹ, đọc lịch sử xem thời xưa, xem báo chí, xem tin tức, nhìn vào thời nay, những người hưởng phước báo lớn rất dễ dàng tạo tội nghiệp. Phước tu nhiều đời nhiều kiếp, ngay trong đời này hưởng một cái là hết sạch. Nếu như ngay trong đời này không thể tiếp tục tu phước nữa, thì phiền phức về sau sẽ rất lớn. Có mấy ai khi được phước báo mà chịu tiếp tục tu phước

nữa? Không nhiều, thật sự là không nhiều! Thời xưa còn có, thời xưa vì mọi người đều đọc sách Thánh hiền, ít nhiều đều chịu sự huấn tập của giáo dục Thánh hiền, còn có trí huệ, còn có thể phân biệt thiện ác đúng sai, có năng lực phân biệt. Cho nên người có phước báo chịu tu phước, hoan hỷ tu phước, đây là điều rất hiếm có. Người hiện nay không đọc sách Thánh hiền, không tin rằng cái phước báo này là trong mệnh đã có, họ không tin, họ cho rằng họ rất tài giỏi, họ có bản lĩnh, họ vận khí tốt, họ cho rằng là những thứ này, cho rằng do như vậy mà có được, chứ không biết rằng phía trước việc có được đó là nhờ nhân duyên sâu dày. Họ không hiểu được, vì thế sau khi đạt được rồi thì không biết tiếp tục bồi phước nữa, chẳng biết làm nữa. Như vậy, sau khi hưởng hết phước báo, ác nghiệp hiện tiền, quả báo liền ở trong ba đường ác (Tam đồ). Đây là điều trong Phật pháp thường nói là “Tam Thế Oán”. Đời thứ nhất: nhiều đời nhiều kiếp lo tu phước. Đời thứ hai: hưởng phước, hưởng phước thì tạo tội nghiệp. Phước hưởng xong rồi, đời thứ ba: đọa vào ác đạo. Rất là oan uổng! Cho nên Tài và Pháp đều phải cùng hưởng với đại chúng.

Vô úy bố thí cũng không rời khỏi Tài và Pháp. Tài thí khiến cho đời sống vật chất của người được an định, tâm họ được an định, đó chính là vô úy thí. Pháp thí giúp người ta thấu hiểu đạo lý, sau khi lý đã tỏ tường thì tâm tự nhiên sẽ an. Chúng ta thường nói “tâm an lý đắc” (lý đắc được thì tâm an), tâm vì sao mà an? Vì đạo lý đã nắm được rồi, đã minh bạch rồi, đạo lý minh bạch thì tâm họ liền an. Từ đó có thể biết, vô úy bố thí về mặt phương pháp thì không rời khỏi Tài và Pháp. Cho nên Thế Tôn trong kinh này chỉ dùng một việc bố thí, nhưng nhiều lần khai thị cho chúng ta, dạy chúng ta “Ứng vô sở trụ nhi hành bố thí” (Nên không trụ vào đâu mà làm việc bố thí). Đây là nói rõ tu Bát Nhã phải đầy đủ điều kiện này, đây chính là đối tượng giáo dục của bộ kinh này.